

بررسی میزان اهمیت اثرات زیست محیطی بام سبز بر شهرهای ایران با استفاده از مدل AHP

محمد رضا صادقی مقدم^۱ ، مهرداد صبوحی^{۲*} ، پدram طاهرخانی^۳

۱- کارشناس ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه ای، مدرس دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، m.sadeghi62@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه یزد ، mehrdadsabouhi@hotmail.com

۳- دانشجوی کارشناسی شهرسازی دانشگاه آزاد اسلامی قزوین، taherkhani_pa@yahoo.com

چکیده

توسعه و گسترش شهرها و محدودیت زمین ، معماران و سازندگان مسکن را به سمت حداکثر بهره وری مجاز از زمین سوق داده است و افزایش ارتفاع و تراکم ساختمانی را در شهرها موجب گردیده است. این رشد فزاینده ساختمان ها ، محدودیت های بسیاری بر فضای سبز شهری تحمیل نموده و اکوسیستم مناطق شهری را به انواع مختلف مورد تهدید قرار داده است که این تهدید در قالب های مختلف از جمله آلودگی هوا و افزایش میزان دی اکسید کربن ، آلودگی صوتی، ایجاد جزایر گرمایی، نابودی زیستگاه های جانداران خود را نمایان می سازد. این تحقیق تلاش دارد با بررسی معیارهای زیست محیطی فضای سبز بر منظر و محیط زیست شهری ، نقش بارز بام سبز را در شهرها ، به خصوص شهرهای بزرگ ایران که تا حد زیادی با مشکلات آلودگی روبرو می باشند نمایان ساخته و با استفاده از مدل فرایند تحلیل سلسله مراتبی AHP ، میزان اهمیت اثرات زیست محیطی بام سبز و لزوم توجه بیشتر به این نوع فضای سبز را در شهرها ، مشخص نماید. نتایج حاصل از این تحقیق نشان می دهد که توسعه بام های سبز در طراحی مسکن می تواند بخش مهمی از نیازهای زیست محیطی شهرها را رفع نموده و علاوه بر آن تاثیرات مثبتی بر مسایل اجتماعی ، بهداشتی ، هویتی و اقتصادی شهروندان داشته باشد.

واژه های کلیدی: بام سبز ، محیط زیست شهری ، آلودگی ، منظر شهری ، فرایند تحلیل سلسله مراتبی AHP

۱- مقدمه

شهرسازی همواره با مسایلی مانند توسعه شهری ، مشکلات اشتغال و بیکاری ، مهاجرت ، ترافیک ، کمبود مسکن ، حاشیه نشینی ، افزایش بی رویه جمعیت ، تخریب و تبدیل اراضی ، بروز آلودگی های آب ، هوا ، خاک و صدا و بسیاری از پدیده های دیگر همراه است. ارتباط مشکلات شهری با یکدیگر پیوسته بوده و در صورت عدم توجه به یکی از آنان ، مشکلات دیگری بروز می نماید. بروز مشکلات محیط زیستی ، در ابعاد مختلف ، ناشی از عدم رعایت ملاحظات و معیار های محیط زیستی در شهرها است [۱].

شاید زمین را بتوان یکی از مهمترین منابع محدود دانست. بدون شک الگوهای کنونی توسعه شهری ، زمین و محیط اطراف شهرها را به صورت ناپایدار به مصرف می رساند و علاوه بر آن زمین اغلب به صورت ناعادلانه ای تقسیم شده است [۲]. این در حالی است که پیش بینی شده است که با ورود به هزاره سوم بیش از نیمی از جمعیت جهان در نواحی